

# ਮੁਕਤੀ: ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਪਰਿਣਾਮ

## (ਭਾਗ 2)

ਜਿਵੇਂ ਅਧਿਆਇ 2 ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਰੱਪਣ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਸਤ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਪਤਰਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਸਮਝ ਜਾਣ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਇੱਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਹੈ।

### “ਨਵੇਂ ਜਨਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ” (2:1-3)

<sup>1</sup>ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਬਚੀ, ਸਾਰਾ ਛਲ, ਕਪਟ, ਖਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, <sup>2</sup>ਨਵਿਆਂ ਜੰਮਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗਰ ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਖਾਲਸ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੇਰ ਕਰੋ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਵਧਦੇ ਜਾਓ। <sup>3</sup>ਜੇਕਰ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਸੁਆਦ ਚੱਖ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਭਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ।

**ਆਇਤ 1.** ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਤ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਵਿਨਾਸੀ ਬੀਜ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। “ਉਹ ਬਣੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ” ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਰੋਮੀਆਂ 12:1, 2)। ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ **ਸਾਰੀ ਬਚੀ, ਸਾਰਾ ਛਲ, ਕਪਟ, ਖਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਨੂੰ** ਦੂਰ ਕਰੇ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਹਲਕੇ ਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਕਾਰਥ ਚਾਲ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆਈ ਸੀ (1:18) ਅਤੇ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਬਦਲ ਦੇਣ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਹ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਉਹੀ ਚਿੱਤਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਸੇ ਕਿਰਿਆ “ਲਾਹ ਸੁੱਟੋ” (ἀποτίθημι, *ਐਪੋਤਾਈਥੇਮੀ*) ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਵੇਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਨਾ ਕਰੋ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰੋ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:22-24; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:8-10)।

ਵਿਸ਼ਾ ਰੋਮੀਆਂ 6:3, 4 ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮੌਤ ਅਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ 6 ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਤਰਸ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਖਮ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਲਈ, “ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ” (1:3, 23) ਅਤੇ “ਨਵੇਂ ਜੰਮਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬੱਚਿਆਂ” (2:2) ਉਸੇ ਪਰਕਾਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸੀ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਨ “ਪਾਪ ਭਰੀ ਪੁਰਾਣੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰ ਜਾਣਾ ਸੀ।” ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਜਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਹ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਅਗਾਂਹ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਚੱਲੋ। ਉਹ ਬਣੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਦੋਵਾਂ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਸੀ (3:8, 9; 4:3, 15; 5:2, 3)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਅਕਸਰ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 1:29-32; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:20; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:19-23)। ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਹ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਬਦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਹੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਸੂਚੀ 1:22 ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ, ਦਿਲ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ।

“ਬਦੀ” (κακία, *ਕਾਕੀਯਾ*) ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣ ਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੈਤਿਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ

ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਪੱਕ, ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨੈਤਿਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲ ਬਦੀ ਜਾਂ ਬੁਰੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ ਹੈ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਵਾਫ਼ਰੀ” ਜਾਂ “ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਤਕ” (ਯਾਕੂਬ 1:21) ਹੈ। ਉਸੇ ਹੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਦੀ ਦੀ ਵਾਫ਼ਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਪਰੇ ਸੁੱਟ ਦਿਓ। “ਛਲਾ” (δόλος, ਡੋਲਸ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਚਲਾਕੀ ਦਾ ਧੋਖਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਰੀਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ਨਾ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਵਲ ਛਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਿੱਕਲੀ” (2:21, 22)।

“ਕਪਟ” (ὀπóκρiσις, ਠੋਪੇਕ੍ਰਾਈਸਸ) ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਯੂਨਾਨੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਉੱਤਲੇ ਇੱਕ ਅਦਾਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਇੱਕ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗੂਰੂਆਂ ਨੂੰ “ਕਪਟੀ” ਕਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੋ ਉਹ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਪਖੰਡ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਮੱਤੀ 23:13-33)। ਕਪਟ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗੁਪਤ ਮਕਸਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2) ਅਤੇ ਮਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਭਾਅ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਟਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚੁੰਦਾ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2:13)। “ਖਾਰ” (φθόνος, ਪਥੋਨੋਸ) ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਈਰਖਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਕਦਮ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਈਰਖਾ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬੁਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਗੁਣ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਖਾਰ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਬੁਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤਾਂ, ਗੁਣ, ਮਾਨਤਾ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹੈ। “ਚੁਗਲੀਆਂ” (καταλαλία, ਕਾਤਾਲਾਲੀਆ) ਮੌਖਿਕ ਅਪਸ਼ਬਦ, ਦੂਸਰੇ ਦੀ (ਬੁਠੀ ਜਾਂ ਐਵੇਂ ਹੀ) ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਕਾਰਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਇੱਕ ਦੂਏ ਦੇ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਪ੍ਰੇਮ” ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਸੂਲ ਨੇ 1:22 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ, ਉੱਥੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਰਸ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ, ਬਦੀ, ਖਾਰ, ਛਲ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸਕਣਾ ਨਾ ਰੱਖਣਾ ਐਖਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਪਾਪ ਹਨ ਜੋ ਪਾਪੀ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਬਾਹਰੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦਬਾਅ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚਲੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਿੰਦਾ, ਬੁਠ ਅਤੇ ਛਲ ਭਰੱਪਣ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ-ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ

ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਸ ਮਾਰਗ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (1:15, 16)। ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ। ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਸੂਚੀਬੱਧ ਲੱਛਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਸੀ।

**ਆਇਤ 2.** ਪਤਰਸ ਜਨਮ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਜੇ ਉਸ ਨੇ 1:23 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਪਰ, 1 ਪਤਰਸ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, “ਛੱਡ ਕੇ” (2:1) ਅਤੇ **ਨਵਿਆਂ ਜੰਮਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ** ਵਾਂਗਰ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਤਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਤ ਏਸ਼ੀਆਈ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਪਰ ਦੂਸਰੀ-ਅਤੇ ਤੀਸਰੀ ਸਦੀ ਦੇ ਕਲੀਸੀਆਈ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੱਪੜੇ ਲਾਹ ਕੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ, ਸਾਫ਼ ਪੁਸ਼ਾਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜੇ. ਐਨ. ਡੀ. ਕੈਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਅਭਿਆਸ ਨੇ “ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ” ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਹ ਸੁੱਟਣਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਲੈਣਾ ਉਸ ਦੇ “ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਯੋਗ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਨ।” ਜਦ ਕਿ ਕੈਲੀ ਦੇ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਪੜੇ ਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਰੀਤ ਜੋ ਦੂਸਰੀ ਅਤੇ ਤੀਸਰੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮਸੀਹੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **ਆਤਮਕ ਖਾਲਸ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੋਚ** ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਿਆ *ἐπιποθέω* (*ਏਪੀਪੋਥਿਓ*), ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਲੋਚ ਕਰਨੀ,” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਰਜਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਲਸਾ ਕਰਨੀ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਭੁੱਖਾ ਸ਼ਿਸੂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ ਲਈ ਲਾਲਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਵੱਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵਧਣ ਦੇ ਲਈ ਭੋਜਨ ਖੁਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾ-ਵੱਧਣਾ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵਧੇਗਾ ਜਾਂ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਪੇਸ਼ਣ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇੱਛਾਵਾਂ ਜੋ ਵਚਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੰਜੀਵ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਮਰ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ ਵਧਣਗੇ। ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੂਸਰੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ: “ਪਰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਜਾਓ” (2 ਪਤਰਸ 3:18)।

ਇਹ “ਖਾਲਸ ਦੁੱਧ” ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਹ

ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਖਾਲਸ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਆਇਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਛਲ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਸਚੇਤਨ ਉਲਟ ਹੈ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਲ ਖੇਡਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝ ਸਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। 2:1 ਵਿੱਚ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ “ਛਲ” ਜਾਂ “ਧੋਖੇ” (δόλος, ਡੋਲਸ) ਲਾਹ ਸੁੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। 2:2 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਖਾਲਸ” (ἄδολος, ਅੱਡੋਲੋਸ) ਦੁੱਧ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਵਚਨ ਦਾ ਦੁੱਧ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਸਾਰੇ “ਛਲ,” ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਰਥਾਤ, “ਸ਼ੁੱਧ” ਸੀ (1:25) ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ, ਛਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਨਿਸ਼ਕਪਟ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਸੂਲਾਂ, ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਾ ਘਟਾ ਕੇ ਨਾ ਹੀ ਵਧਾ ਕੇ ਸਗੋਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ-ਰੋਮੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ/ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਕਸਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜੋ ਛਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ। ਪਤਰਸ ਉੱਥੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕੋਈ ਗੜਬੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

NASB ਜਿਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਵਚਨ ਦਾ ਖਾਲਸ ਦੁੱਧ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ NRSV ਅਤੇ NIV ਵਿੱਚ “ਸ਼ੁੱਧ ਆਤਮਿਕ ਦੁੱਧ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। NASB ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ KJV ਦੇ ਵਾਂਗ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਵਚਨ ਦਾ” (NASB) ਜਾਂ “ਆਤਮਿਕ” (NRSV) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ λογικός (ਲੋਜੀਕੋਸ), ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਰੋਮੀਆਂ 12:1 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਸ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰੋਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਸੇਵਾ” ਕਰਨੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਗੈਰ ਸਮੱਗਰੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਲੋਜੀਕੋਸ, ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਣਾ ਕਿ ਗੈਰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਹੈ।<sup>2</sup> ਅਨੁਵਾਦਕ ਦੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1 ਪਤਰਸ 2:2 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਉਚਿਤ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਬਲ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਬਲ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਾਬਕਾ, ਤਾਂ NASB ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਬੇਹਤਰ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਦਾ, ਤਾਂ NRSV ਅਤੇ NIV ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਬੇਹਤਰ ਹੈ।

ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, NASB ਨੇ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਸ਼ੁੱਧ, ਉਚਿਤ ਦੁੱਧ” ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ਵਾਕ “ਵਚਨ ਦਾ ਖਾਲਸ ਦੁੱਧ” ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਫੜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ λόγος (ਲੋਗੋਸ) ਅਤੇ ῥῆμα (ਰੀਮਾ) ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਵਚਨ” ਤਰਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਲੋਜੀਕੋਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ। ਹੋਰ, ਜਦੋਂ ਪਤਰਸ ਗੈਰ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦ πνευματικός

(ਨਿਊਮੈਟੀਕੋਸ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ 2:5 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਸੂਲ “ਆਤਮਿਕ ਬਲੀਦਾਨਾਂ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਜਦ ਕਿ ਯਾਕੂਬ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਸਾਹਿਤਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਇੱਕੋ ਵਿਚਾਰ ਜਗਤ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਬਚਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਉਹ ਸਾਡੀ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਪਾਲਣ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ, “ਬੀਜੇ ਹੋਏ ਬਚਨ ਨੂੰ . . . ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਓ” (ਯਾਕੂਬ 1:21)। ਇਹ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਟਿਪ NASB ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਤਰਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸ਼ਬਦ *ਲੇਜੀਕੋਸ* ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਦੁੱਧ ਜਿਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲਸਾ ਸੀ ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਗੈਰ-ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਤਰਕਸੰਗਤ ਵੀ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੀ ਆਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਕਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ (3:15)। ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਹੈ। ਇਹ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਸੀ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਖਿਕ ਗਵਾਹੀ ਸੀ (1:12, 25)। ਜਦੋਂ ਮਸੀਹੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੈ, ਪਤਰਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸੀ **ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਵਧਦੇ ਜਾਓ**।

ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ “ਮੁਕਤੀ” ਕੋਈ ਸਥਿਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਜੁੱਤੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਜੋੜਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੇਲੇ ਦੇ ਲਹੂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ “ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਵਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਜਾਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2:1 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, “ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਆਦ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿਆਣਪੁਣੇ ਦੀ ਵੱਲ ਅਗਾਹਾਂ ਵਧਦੇ ਜਾਈਏ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:1)। ਮਸੀਹੀ ਨਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ (1:12, 25), ਪਰ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਉਹ ਆਤਮਿਕ, ਗੈਰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਦੁੱਧ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

**ਆਇਤ 3.** ਸ਼ਰਤੀਆ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜੋ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਕ ਦਾ “ਜੇਕਰ” ਹਿੱਸਾ (ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ) ਸੱਚਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ **ਸੁਆਦ ਚੱਕ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਭਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ**। NRSV ਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ “ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਭਲਾ ਹੈ।” ਇਹ ਖੰਡ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਗੇ “ਜਦ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਿਆ ਹੈ।” ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੇਸ਼ਣ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਦੁੱਧ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਹੋਰ ਨਿਸਚਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਰ ਆਤਮ-ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਤਿਬੱਥਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਤੇ (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ। ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 34:8 ਜ਼ਬੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ 1 ਪਤਰਸ 2:2 ਇੱਕ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: “ਚੱਖੇ ਤੇ ਵੇਖੋ ਭਈ ਯਹੋਵਾਹ ਭਲਾ ਹੈ। ਧੰਨ ਹੈ ਉਹ ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।” ਪਤਰਸ ਨੇ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 34 ਅਧਿਆਇ ਦਾ 3:10-12 ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਕਿਰਪਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ ਸੀ: “ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਮੇਰੇ ਤਾਲੂ ਨੂੰ ਕੇਡੇ ਮਿੱਠੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ!” (ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 119:103)। ਅੱਯੂਬ ਨੇ ਬਿਪਤਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਿਆ: “ਕੀ ਮੇਰੀ ਜੀਭ ਉੱਤੇ ਬੇ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ? ਕੀ ਮੇਰਾ ਤਾਲੂ ਬਿਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣ ਸੱਕਦਾ?” (ਅੱਯੂਬ 6:30)। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਤਰਸ ਇੱਕ ਵਚਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸਧਾਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਗੱਲ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਇਹ “ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ” ਸੀ ਜੋ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਾਲਣ ਕਰਨਗੇ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ “ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਸਰਤ ਦਾ ਯਿਸੂ ਸੀ।” ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਰਸੂਲ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਿਆ।

ਉਸ ਦੁੱਖ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹੇ ਗਏ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਕਿਰਪਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ *χρηστός* (*ਕ੍ਰਿਸਟੋਸ*) ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਜਿਸ ਦਾ ਜੇੜ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ *Χριστός* (*ਕ੍ਰੀਸਟੋਸ*) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ “ਯਿਸੂ” ਮਾਲਕ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ *Χρηστός* (*ਕ੍ਰੀਸਟੋਸ*) ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਰੋਮੀ ਲੇਖਕ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਸੀਹੀਅਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਗਏ, ਤਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ “ਕਿਰਪਾ” ਰਖਵਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤਜਰਬਾ ਜੋ ਪਤਰਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ।<sup>3</sup>

## ਮਸੀਹ, ਇੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਪੱਥਰ; ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਆਤਮਿਕ ਘਰ (2:4-8)

<sup>4</sup>ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਹੋ ਜਾਣੇ ਇੱਕ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ ਕੋਲ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਾਣੇ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਮੋਲਕ ਹੈ। <sup>5</sup>ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਵੀ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੋ ਕੇ ਆਤਮਕ ਘਰ ਉੱਸਰਦੇ ਜਾਓ ਭਈ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਆਤਮਕ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਓ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। <sup>6</sup>ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਇਆ ਹੈ, -

ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਸੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ,  
ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ, ਅਮੋਲਕ, ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ,  
ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,  
ਕਦੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

<sup>7</sup>ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਮੋਲਕ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ,-

ਜਿਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਰੱਦਿਆ,  
ਸੋਈ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।

<sup>8</sup>ਅਤੇ,-

ਠੇਕਰ ਦਾ ਅਤੇ ਠੇਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ।

ਉਹ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਬਚਨ ਤੋਂ ਠੇਕਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਠਹਿਰਾਏ ਵੀ ਗਏ ਸਨ।

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਚਾਨਕ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪੱਥਰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਲਈ ਰੂਪਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਯਿਸੂ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ, ਰੱਦਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਥਰ, ਇੱਕ ਹਮਲੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਅੱਗੇ, ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਦੇ ਪੱਥਰ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਤੇ ਢਾਲਦੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਉਸਾਰਦੇ ਹਨ।

**ਆਇਤ 4. 1** ਪਤਰਸ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਆਂਕੜੇ ਅਕਸਰ ਅਤੇ ਰੰਗੀਨ ਹਨ। ਮਾਸ ਘਾਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ; ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਫੁੱਲ ਦੇ ਸਮਾਨ (1:24)। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵਜਨਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (2:2)। ਯਿਸੂ **ਇੱਕ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ . . . ਮਨੁੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ** ਯਿਸੂ ਹੈ।<sup>4</sup> ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕ, ਜਿਵੇਂ ਆਪ ਪੜ੍ਹ ਹੈ “ਜਿਉਂਦੇ ਪੱਥਰ” ਹਨ। ਉਹ “ਆਤਮਕ ਘਰ” ਜਾਂ, ਵੱਖਰੇ ਮੰਨਣਾ, ਉਹ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ” (2:5)। ਹਰੇਕ ਅਲੰਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਨੌਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ



ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਅਗਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਭਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਸੀਹੀ “ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ” ਅਤੇ “ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਮ” (2:9) ਹਨ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਂਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਇਸਰਾਈਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਣ।

2:4 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਕੌਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ “ਇੱਕ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ” ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਏ ਹੋਏ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ “ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਹੈ (2:6)। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਅਨਿਸ਼ਚਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਦਾ ਇਸ ਰੂਪਕ ਤੋਂ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਯੋਆਚਿਮ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਨੀਂਹ ਦਾ ਪੱਥਰ ਉਲੇਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੂਪਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯਿਸੂ ਦਾ ਚਿੱਤਰਣ ਮੁੱਖ ਇੱਕ ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਸਿਰਾ ਦਾ ਪੱਥਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।<sup>5</sup> ਭਾਵੇਂ ਪਤਰਸ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ (1) ਇੱਕ ਨੀਂਹ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਮਝਣ, ਜਾਂ (2) ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਮਝਣ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਜੋ ਰਸੂਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨੀਂਹ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਭਰਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਸਹੀ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:20 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ, “ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਨੀਂਹ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਹੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1 ਪਤਰਸ 2:6 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, “ਮੈਂ ਸੀਯੋਨ ਵਿੱਚ . . . ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ, ਅਮੇਲਕ, ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ” ਪੱਥਰ ਇੱਕ ਖੂੰਜੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ “ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ” ਸਨ, ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਣਾ ਤੇ, ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਥਰ ਮੁਰਦਾ ਹਨ। “ਮਰਿਆ ਪੱਥਰ” ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਝਣਯੋਗ ਰੂਪਕ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ” ਰੂਪਕ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਣੂ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਮੁੜ ਆਏ, ਕਿ ਜਿਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਰੱਦਿਆ (ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੇਥੀ 118:22; ਮੱਤੀ 21:42; ਮਰਕੁਸ 12:10; ਲੂਕਾ 20:17; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 4:11)। ਰਸੂਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਜਾਣਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਉਹੀ ਇੱਕ ਮਾਪ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਮਾਪ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਯਿਸੂ ਨੀਂਹ ਦਾ ਪੱਥਰ, ਸਿਰੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ, ਥੋੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਉਹ “ਇੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਪੱਥਰ” ਹੈ ਇੱਕ ਦਲੇਰੀ

ਭਰਿਆ ਰੂਪਕ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਝਪਕੀ ਨਹੀਂ ਲਈ। ਜਿਵੇਂ ਜੀਵਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਣ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 1:4)। ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਯਿਸੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਸੀਹੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸੁਣਦਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਉਥੋਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਸ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਯਿਸੂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ; ਯਿਸੂ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਰੂਪਕ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਸਕਣ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਐਨਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪਤਰਸ ਨੇ “ਕੋਲ ਆਏ ਹੋਏ” (προσέρχονται, ਪ੍ਰੋਸੇਰਖੋਮਾਏ) ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:16 ਵਿਚ “ਅੱਗੇ ਚੱਲੀਏ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਇਸ ਲਈ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਏ।” ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਲਈ ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਅਦਭੁਤ ਅਸੀਸ ਹੈ। ਜਦ ਯਸਾਯਾਹ ਨੇ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭੈ ਛਾ ਗਿਆ। “ਹਾਇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ! . . . ਕਿਉਂ ਜੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੇ ਸੈਨਾਂ ਦੇ ਯਹੋਵਾਹ ਅਧੀਰਾਜ ਨੂੰ ਡਿੱਠਾ ਹੈ” (ਯਸਾਯਾਹ 6:5)। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਜਕ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਭਾਵ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਆਉਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜੋਖਿਮ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 10:1, 2)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆਉਣਾ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਲਈ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਬੰਦਗੀ ਲਈ, ਕਦੇ ਵੀ ਹਲਕਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪਾਪ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ; ਉਹ ਸੁਆਦ ਚੱਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ। ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਭੈਭੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਦ ਮਸੀਹ ਸਾਡਾ ਮਧਿਅਸਥ ਹੈ, ਤਦ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ “ਕੋਲ” ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ “ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ” ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ “ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਹੀ ਰੱਦਿਆ” ਸੀ। “ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਾ ਕੀਤਾ” (ਯੂਹੰਨਾ 1:11)। ਰਸੂਲ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਉਹ ਪੱਥਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਰੱਦਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋਣ ਲਈ ਚੁਣ ਲਿਆ (ਲੂਕਾ 20:17)। ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਰੱਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ **ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਮੋਲਕ** ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਨੂੰ “ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਮੋਲ” ਲਿਖਦੇ ਹਨ (NRSV; ਵੇਖੋ KJV; NIV)। ਰਸੂਲ ਪਤਰਸ “ਚੁਣੇ ਹੋਏ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ (1:1)। ਇੱਥੇ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ

ਯਿਸੂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਣਮੋਲ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਵੀ, ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਸਟ ਭੋਗ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਣਮੋਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਸਟ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ (2:21)।

**ਆਇਤ 5.** ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ ਜਦ **ਆਤਮਕ ਘਰ** ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਹੈਕਲ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ “ਘਰ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈਕਲ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।<sup>6</sup> ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਹੈਕਲ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਵਜੂਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ, ਟੁੱਟਣਾ ਔਖਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ 6:13, 14)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਹੈਕਲ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਆਪ, ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ, ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 2:19-21)। ਹੈਕਲ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਕੌਮੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਨ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ? ਪਤਰਸ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੈਕਲ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਸਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹਨ। ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇੱਕ “ਜੀਉਂਦਾ ਪੱਥਰ” ਸੀ, ਰਸੂਲ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪਕ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਮਿਲ ਕੇ “ਆਤਮਕ ਘਰ ਉੱਸਰਦੇ” ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਨੇ ਤਿਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਉਹ ਸਥਾਨ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈਕਲ ਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈਕਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਹੈਕਲ ਦੇ **ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ** ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੀਮਤੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਸਨ (ਮਰਕੁਸ 13:1)। ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਚਮਚਮਾਉਂਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪੱਥਰ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਨਾਲ ਸੁੰਦਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨਪਸੰਦ ਰੂਪਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਦਭੁਤ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਘਰ ਨਾਲ, ਹੈਕਲ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:16, 17; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:21; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 3:6)।

ਇਹ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ “ਕਲੀਸੀਆ” ਨਾਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਸੂਲ ਪਤਰਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗਰੂਕ ਸੀ। ਆਇਤ 5 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। 5:2 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਇੱਜ਼ਤ” ਆਖਿਆ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਪਤਰਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। “ਆਤਮਕ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(1) ਕਲੀਸੀਆ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ’ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹੋ ਜਾਪਦਾ ਹੈ “ਆਤਮਕ ਬਲੀਦਾਨ” (2:5 ਵਿਚ ਵੀ), “ਆਤਮਕ ਚਟਾਨ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:4) ਅਤੇ “ਆਤਮਕ ਦੇਹੀ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:44)। (2) ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 8:14-16)। ਕਲੀਸੀਆ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਸ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। (3) ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਆਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਵੇਂ ਹੀ ਆਤਮਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਰਾ ਆਤਮਕ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 7:14) ਜਾਂ ਦਾਤਾਂ ਆਤਮਕ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:1) – ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੰਸਾਧਨ ਸਨ। ਤੀਜੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸਰਬਉੱਤਮ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਹਨ, ਜੋ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ “ਆਤਮਕ” ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਜੋ ਸਮਝ ਹੈ ਉਹ ਉੱਸਰਦੇ ਜਾਓ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਥਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਉੱਸਰਦੇ ਜਾਓ” ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸਾਰੋ।” ਇੱਥੇ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਥਨ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ। NRSV ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਲਿੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ NASB ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਥਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। NASB ਨੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਂਝੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਦ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਵਜੋਂ ਉਸਾਰੇ, ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਕਲਾਈਡੋਸਕੋਪ (ਉਹ ਖਿਡੌਣਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਰੂਪ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ) ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਰਸ ਆਪਣੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਪੱਥਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈਕਲ ਵੱਲ, ਫਿਰ ਜਾਜਕਾਂ ਵੱਲ ਜੋ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪ ਬਲੀਦਾਨਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪੱਥਰ ਹਨ, ਹੈਕਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਹਨ। ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਵਿਚ ਜਾਜਕ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਖਲੋਂਦੇ ਸਨ। ਕੇਵਲ ਜਾਜਕ ਹੀ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਾਜੇ, ਸ਼ਾਊਲ, ਨੇ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਜਕ ਨਹੀਂ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 13:8-14)। ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਾਜਕ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਾਜਕ ਹਨ। ਸਭਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਜਾਜਕ ਪਦ ਆਤਮਕ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੁਕਾਰ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ 1:6), ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਅਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਕੁਚ 19:6; ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 61:6)। ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਵੀ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਹਰੇਕ ਸੰਤਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ

ਨੂੰ ਜਾਜਕ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਜਦ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ ਘਰ” ਉੱਸਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਹ ਆਤਮਕ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। “ਬਲੀਦਾਨ” ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਲਹੂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਲੀਦਾਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਪਸ਼ੂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਰੂਪਕ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਜ਼ਬੂਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਹੀ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾ” (ਜ਼ਬੂਰ 50:14); “ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਲੀਦਾਨ ਨਾਲ ਪਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਦਿੰਦਾ” (ਜ਼ਬੂਰ 51:16)। ਇਹ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦਾ ਲੇਖਕ ਇਹ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਲਹੂ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, “ਮੈਂ ਅਸੀਂ . . . ਉਸਤਤ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ . . . ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਦਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਕਰੀਏ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:15)।

ਜਦ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀ ਤੋਂ ਲਾਤੀਨੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਲਾਤੀਨੀ ਨੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸੈਕ੍ਰਿਫਿਸ਼ਿਅਮ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਭੋਟ,” “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਭੋਟ”। ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਲਹੂ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ” ਹੈ, ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਲਾਤੀਨੀ ਤੋਂ ਸ਼ਬਦ ਲਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ “ਬਲੀਦਾਨ” ਦੇ ਨਾਲ “ਲਹੂ ਦੀ ਭੋਟ” ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲੀਦਾਨ ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਭੋਟਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਦੁਖਦ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ “ਬਲੀਦਾਨ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਸੀ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੋਟ ਦੇਣਾ,” ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਲੀਦਾਨ ਦਾ ਅਰਥ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਣਾ” ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਲੀਦਾਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਭਗਤ ਦੇ ਤਿਆਗ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ, ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਇਸ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਅਟੱਟ ਅੰਗ ਹੈ।

**ਆਇਤ 6.** ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ, ਜੋ ਕੇ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਹੈ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਇਤਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿਚ ਆਖੀਆਂ ਸਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਸਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ: ਯਸਾਯਾਹ 28:16; ਜ਼ਬੂਰ 118:22; ਯਸਾਯਾਹ 8:14. ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਪੱਥਰ” ਤੋਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਆਇਤ, ਯਸਾਯਾਹ 28:16, LXX ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ-ਦਰ-ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ, “ਜਿਹੜਾ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ . . .” LXX ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ-ਦਰ-ਸ਼ਬਦ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੋਮੀਆਂ 9:33 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯਸਾਯਾਹ 8:14 ਦੇ ਨਾਲ ਰਲਾ ਕੇ ਲਿਖਿਆ। ਪੌਲੁਸ ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਆਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜਾ ਪਾਠਕ ਯਸਾਯਾਹ 28:16 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਿਆਣ ਲਵੇਗਾ ਕਿ ਨਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ “ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਪਰਜਾ ਉੱਤੇ ਹਕਮੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਹੈ” (ਯਸਾਯਾਹ 28:14)। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਬੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿੱਗਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ “ਇਨਸਾਫ ਨੂੰ ਸੂਤ੍ਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਾਹਲ” ਬਣਾਵੇਗਾ (ਯਸਾਯਾਹ 28:17)। ਕੀ ਯਸਾਯਾਹ ਦੇ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਸੀ? ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪਤਰਸ, ਜੋ ਕਿ ਆਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਇਆ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਨਬੀ ਸੀ, ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਉਹ ਅਮੋਲਕ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੀਯੋਨ ਵਿਚ ਧਰਿਆ ਸੀ। ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੋ ਕੇ ਯਿਸੂ ਉਸ ਸਭ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਹਰੇਕ ਜੀਉਂਦਾ ਪੱਥਰ, ਹਰੇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਸ ਖੁੰਜੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਸਾਯਾਹ 28:16 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਇੱਕਦਮ ਨਵਾਂ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਰਨੇਸਟ ਬੈਸਟ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ!”<sup>7</sup>

ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਖੀਏ ਤਾਂ “ਸੀਯੋਨ” ਦਾ ਉਦ ਨਾ ਨਗਰ ਸੀ, ਜੋ ਹੈਕਲ ਦੇ ਪਹਾੜ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਾ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 5:7)। ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਸੀਯੋਨ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ (ਜ਼ਬੂਰ 102:21) ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਕਲ ਦੇ ਪਹਾੜ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀਯੋਨ ਪੈ ਗਿਆ (ਯਸਾਯਾਹ 8:18; ਮੀਕਾਹ 4:7)। ਕਿਉਂਜੋ ਪਤਰਸ ਨੇ ਅਜੇ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ “ਇੱਕ ਆਤਮਕ” ਘਰ ਵਿਚ “ਆਤਮਕ ਪੱਥਰ” ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ “ਸੀਯੋਨ” ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈਕਲ ਦੇ ਪਹਾੜ ਵੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋ ਕਿ **ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਥਰ** ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਸੀਯੋਨ” ਵਿਚ ਧਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ, **ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ**। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ οὐ μὴ ( *ਓਉ ਮੇ*) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਆਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ κατασχύνω ( *ਕਾਟਾਇਸੁਨੋ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ NASB ਵਿਚ “ਨਿਰਾਸ਼ਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਅਰਥ “ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨਾ” ਹੈ। NIV ਆਖਦੀ ਹੈ “ਕਦੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਨਾ ਹੋਣਗੇ।” ਜਦ ਕੋਈ ਮਸੀਹ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। “ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ” ਦੇ

ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲੋਂ ਯੂਨਾਨੀ-ਰੋਮੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵਧੇਰੇ ਡੂੰਘਾ ਸਮਾਜਕ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ, ਮਾਨਸਿਕ ਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ-ਸਾਥੀਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਮੂੰਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਸੀ।

**ਆਇਤ 7.** ਕਈ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ NASB ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਮੋਲਕ ਹੈ**, ਬਿਹਤਰ ਅਨੁਵਾਦ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ “ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਆਦਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।” ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਹ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ 2:6 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਹੋਈ “ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ” ਦੇ ਠੀਕ ਉਲਟ ਵੀ ਹੈ। ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਰਾਈਟ ਬੋਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਜਿਹੜਾ ਆਦਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਆਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਤਮਕ ਘਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।”<sup>8</sup> NASB ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਯੂਨਾਨੀ ਵਾਕ ਨੂੰ ਬੋਅਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਜਿਸ “ਅਮੋਲਕਤਾ” ਦੀ ਗੱਲ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਯੋਨ ਵਿਚ ਧਰੇ ਗਏ ਅਣਮੋਲ ਪੱਥਰ ਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਬੂਰ 118:22 (LXX ਵਿਚ 117:22) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ **ਜਿਹੜੇ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ**। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਜ਼ਬੂਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੱਤੀ 21:42 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਰਸੂਲਾਂ 4:11 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਹੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਪਤਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਰਸੂਲਾਂ 4:11 ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਆਗੂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹ **ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀ** ਸਨ ਜੋ ਮਸੀਹ, **ਪੱਥਰ**, ਨੂੰ **ਰੱਦ** ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਤਰਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸੇ ਰੱਦੇ ਹੋਏ ਪੱਥਰ ਨੂੰ **ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ** ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਨਾਨੀ ਵਾਕ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ “ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ” (KJV; ASV)।

ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ “ਕੋਨੇ ਦਾ ਸਿਰਾ” ਦਾ ਅਰਥ 2:6 ਵਿਚ ਆਖੇ ਗਏ ਸੀਯੋਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਦੇ ਅਰਥ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ “ਕੋਨੇ ਦਾ ਸਿਰਾ” ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੱਥਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਆਇਤ (2:6) ਵਿਚਲਾ “ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਆਇਤ (2:8) ਵਿਚਲਾ “ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਸੁਝਾਓ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ” ਅਤੇ “ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਛੱਤ ਦੇ ਖੁੰਜੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਠੇਡਾ ਖਾਣਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਘਾਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜੋ “ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਗਵਾਹੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜੀਵਨ

ਵਿਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸੀ।

**ਆਇਤ 8.** ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ, **ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਠੇਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ**, ਦਰਅਸਲ ਯਸਾਯਾਹ 8:14 ਦੇ ਇਬਰਾਨੀ ਤੋਂ ਯੂਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਬੀ ਯਸਾਯਾਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭੈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋੜ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਯਹੂਦਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਠੇਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਸਾਯਾਹ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਵੇਖੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਨਿਰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਠੇਡਾ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਉਹ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਠੇਡਾ ਖਾਧਾ ਸੀ।

ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਐੱਖਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, "ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਪਾਏ ਵੀ ਗਏ ਸਨ।" ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ (ਰਿਫੋਰਮਡ) ਥਿਓਲੋਜਿਅਨ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਭਾਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਬਾਰੇ, ਪਾਪ ਤੋਂ ਫਿਰਨ ਬਾਰੇ, ਸਾਦਗੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ, ਬੜੀ ਤਾਂਘ ਨਾਲ ਆਸ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਖਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਸਦੀਪਕ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਰਸੂਲ ਦੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਮਖੌਲ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਨ। NASB "ਸਰਬਨਾਸ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਤਿਰਛੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, **ਠੇਕਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹ ਸਰਬਨਾਸ ਦੇ ਲਈ ਓਹ ਠਹਿਰਾਏ ਵੀ ਗਏ ਸਨ।** ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿਰਛੇ ਅੱਖਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਤਰਸ ਦੇ ਆਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਘੱਲਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ **ਠੇਕਰ ਖਾਣਗੇ** ਅਤੇ **ਅਣਆਗਿਆਕਾਰ ਹੋਣਗੇ**। ਪਤਰਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈਰਾਨੀਭਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਠੇਕਰ ਖਾਣਗੇ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਠੇਕਰ ਖਾਣਗੇ।



## ਅਨੁਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਸੱਦੇ ਗਏ (2:9, 10)

ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ, ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਡਲੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੋਮ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਸ ਪਰਜਾ ਹੋ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦਿਆਂ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨੁਚੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਚਰਜ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਸੱਦੇ ਲਿਆ।<sup>10</sup> ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਪਰਜਾ ਹੀ ਨਾ ਸਾਓ ਪਰ ਹੁਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਨਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹੁਣ ਰਹਮ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਪਤਰਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਜਾਜਕਪਦ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀਆਂ ਸਨ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਪਰਜਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਸ ਪਰਜਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

**ਆਇਤ 9.** ਇਸ ਵਾਕ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿਚ **ਤੁਸੀਂ** ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਕਿ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਠੇਕਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਲਿਖਿਆ, “ਪਰ ਤੁਸੀਂ” ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਭਿੰਨ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ NASB ਵਿਚ ਦਿਸਦੀ ਹੈ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਚਾਰ ਰੂਪਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਹਰੇਕ ਨਾਉ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: **ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ, ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਡਲੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੋਮ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਸ ਪਰਜਾ**। ਇਹ ਰੂਪਕ ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੇਖ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰੂਪਕ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਆਤਮ-ਚੇਤਨਾ, ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਇੱਕਮਾਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਤਰਸ, ਜੋ ਕਿ ਆਪ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਸੀ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੀ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਨਾਲ ਵੰਡਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੁਆਰਾ “ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ” ਹਰੇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਕੁਰਨੇਲਿਯੂਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਜਾਣ ਲਿਆ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਗੋਂ ਹਰੇਕ ਕੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੋਈ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੇ ਉਹ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ” (ਰਸੂਲਾਂ 10:34, 35)।

ਪਤਰਸ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸਨ, ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਨਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲ,” ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼/ਨਾਉ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜੋੜਾ “ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ” ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਬਹੁਤ ਸਰਲ ਹੈ। ਪਤਰਸ

ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਆਖ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਐਪੋਕ੍ਰਿਫਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 2 ਏਸਦ੍ਰਾਸ ਵਿਚ ਅਜ਼ਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਜਾ ਨੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਹੁਤ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

“ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ,” ਮੈਂ ਆਖਿਆ, “ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਂ ਰੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਇੱਕ ਦਾਖਲਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ; ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਇੱਕ ਸੋਸਨ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਮਹਾਂਸਾਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘਿਆਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨਦੀ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਨਗਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਸੀਯੋਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪੰਛੀ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਇੱਕ ਕਬੂਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪਸ਼ੂ ਥਾਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਇੱਕ ਭੇਡ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਅਣਗਿਣਤ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਤੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਬਾਕੀ ਸਭਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।”<sup>9</sup>

ਪਤਰਸ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਸੂਲ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ/ਨਾਉਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਜੋੜਾ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਡਲੀ” ਥੋੜਾ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸ਼ਾਹੀ” (βασιλειον, ਬਾਸਿਲਿਓਨ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੂਕਾ 7:25 ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। NASB ਵਿਚ ਉੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਸ਼ਾਹੀ ਮਹਿਲ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜੋ ਕ੍ਰਮ ਹੈ, “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਡਲੀ” ਉਹ ਕ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। “ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ਼” ਅਤੇ “ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਮ” ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਨਾਉਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। (ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ।) ਜਦਕਿ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਡਲੀ” ਵਿਚ ਇਹ ਕ੍ਰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ “ਸ਼ਾਹੀ” ਨਾਉਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹੋ ਉਮੀਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਵਾਕ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਡਲੀ” (βασιλειον ιερατευμα, ਬਾਸਿਲਿਓਨ ਹਾਇਰਾਟੋਉਮਾ) ਨੂੰ LXX ਵਿਚ ਕੂਚ 19:6 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਅਨੁਵਾਦਕ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ “ਸ਼ਾਹੀ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਉਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ “ਸ਼ਾਹੀ ਘਰ” ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੂਕਾ 7:25 ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕੌਮਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਜਿਹਾ ਦਿਸੇਗਾ, “ਤੁਸੀਂ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ਼, ਸ਼ਾਹੀ ਘਰ, ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਮ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਖਾਸ ਪਰਜਾ ਹੋ।”<sup>10</sup> ਪਤਰਸ ਨੇ

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ “ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ” ਆਖਿਆ ਜੇ ਰਲ ਕੇ ਇੱਕ “ਆਤਮਕ ਘਰ” ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿਲ ਖਿੱਚਵਾਂ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ *ਬਾਸਿਨਿਓਨ* ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮੰਡਲੀ” ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਤਰਸ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਗੁਣ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਨ।

ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ” ਸਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਜਕ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਫਰਕ ਹੈ। “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ” ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਜਦ ਜਾਜਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਜਾਜਕਾਂ ਦਾ ਮੰਡਲੀ” ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੂਚੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ “ਕੋਮ” ਅਤੇ “ਪਰਜਾ” ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਜਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਜਾਜਕ ਪਦ ਦਾ ਕੰਮ ਇਸਰਾਏਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ (2:5, 9), ਪਰ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਥੋੜੇ ਭਿੰਨ ਹਨ। 2:5 ਵਿਚ ਪਤਰਸ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ” ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਜ਼ੂਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਬਲੀਦਾਨ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। 2:9 ਵਿਚ “ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ” ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਾਜਕ ਹੋਣ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵੱਲ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪਕ ਸਨਮਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅੰਗ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ “ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵੰਸ਼, ਸ਼ਾਹੀ ਨਿਵਾਸ, ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੋਮ” ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੰਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਧੰਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ” ਹਨ। ਇਹ ਵਾਕ ਯਸਾਯਾਹ 43:20, 21 ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਸਾਯਾਹ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕੀਤੀ ਕਿ “ਮੇਰੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਪਰਜਾ ਪਾਈ ਪੀਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਾਜਿਆ, ਭਈ ਉਹ ਮੇਰੀ ਉਸਤਤ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੇ।” ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਜਦ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਨਿੰਦਿਆ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਦ ਗੈਰਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਫਲਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਤੱਕ ਆਖ ਦਿੱਤਾ: “ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੂਣ ਹੋ . . . ਤੁਸੀਂ ਜਗਤ ਦੇ ਚਾਨਣ ਹੋ” (ਮੱਤੀ 5:13, 14)।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹੋਣ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਛੁਟਕਾਰਾ, ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਖਿਮਾ ਅਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ – ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ – ਮਨੁੱਖੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦਿਆਂ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਹ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ . . . ਸੱਦ ਲਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸੀਹਤ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਉੱਤਮ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕਰੇਗੀ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜੋ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਨ, ਭਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆਂ “ਗੁਣਾਂ” ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ। ਮਸੀਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਯੂਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਅਨੁਰੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਚਰਜ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

**ਆਇਤ 10.** ਰਸੂਲ ਪਤਰਸ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਕੜਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਹਨ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੂਪਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪਰਜਾ (*λαός, ਲਾਓਸ*) ਦੇ ਲਈ ਜਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦ (*ἔθνος, ਏਥਨੋਸ*) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਹੋਸ਼ਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ-ਦਰ-ਸ਼ਬਦ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਅੱਠਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਦੇ ਨਬੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਸ਼ਿਆ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਨਬੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੋਸ਼ਿਆ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਐਨੀ ਨਿੱਜੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਅਚੰਭੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਗੋਮਰ, ਜੋ ਕਿ “ਇੱਕ ਜ਼ਾਨੀ ਇਸਤਰੀ” ਸੀ (ਹੋਸ਼ਿਆ 1:2), ਨੇ ਨਬੀ ਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਨੇ “ਰਹਮ ਨਾ ਕਰਾਂਗਾ” ਰੱਖਿਆ (ਹੋਸ਼ਿਆ 1:6) ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਨੇ “ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਨਹੀਂ” ਰੱਖਿਆ (ਹੋਸ਼ਿਆ 1:9)। ਅੰਤ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਇਆ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਾਪ ਉੱਤੇ ਜੇਤੂ ਹੋਈ। “ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਬੀਜਾਂਗਾ, ਮੈਂ ਲੇ-ਰੁਹਾਮਾਹ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਲੇ-ਅੰਮੀ ਨੂੰ ਆਖਾਂਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖੇਗਾ, ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ!” (ਹੋਸ਼ਿਆ 2:23)।

ਹੋਸ਼ਿਆ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਵੇਂ ਦਿਲਾਸੇ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਪਰਜਾ ਹੀ ਨਾ ਸਾਓ ਪਰ ਹੁਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਨਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹੁਣ ਰਹਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੋਸ਼ਿਆ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਨਬੀ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਹੋਸ਼ਿਆ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦਿਲਾਸਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਇਆ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਖ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰੇਗਾ।

ਪਤਰਸ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੋਸ਼ਿਆ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਦਇਆ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਇੱਕ ਪਰਜਾ ਸਨ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ। ਰੋਮੀਆਂ 9:25, 26 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੋਸ਼ਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਤਰਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ

ਦਿੱਤਾ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਵੀ ਹੋਸ਼ਿਆ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਦੇ ਲੋਕ “ਨਿਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ” ਹਨ (ਰੋਮੀਆਂ 9:24)। ਜੇਕਰ ਪਤਰਸ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਾਫੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਿਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਤਰਕਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 1 ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

## ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

“ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਖਾਲਸ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੋਚ ਕਰੋ” (2:2)

ਮੇਰੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਗਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੀਡਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਕਾਓਬਰਡ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਨਿੱਕਾ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿਲ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਓਬਰਡ ਦੂਜੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿਚ ਆਂਡੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਓਬਰਡ ਦੇ ਆਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੂੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਚੂੜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਲੜਾਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੂਜੇ ਚੂੜਿਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾ-ਖਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤਤ ਮਾਪੇ ਭੋਜਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਈ ਗੋੜੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕਾਓਬਰਡ ਦੇ ਚੂੜੇ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਚੂੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਧੱਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੂੜੇ ਜੀਉਂਦੇ ਬਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਕਾਓਬਰਡ ਦੇ ਚੂੜੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕਾਓਬਰਡ ਦੇ ਚੂੜੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਵਧਦਾ-ਫੁੱਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪਾਲਦਾ ਹੈ। ਕਾਓਬਰਡ ਦੇ ਚੂੜਿਆਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਚੂੜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟੀ ਵੱਡੇ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਭੋਜਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਭਲੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਪਾਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਧਦੀਆਂ-ਫੁੱਲਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਵੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਦ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਆਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀਆਂ “ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਵਾਂ” ਵੀ ਵਧਦੀਆਂ-ਫੁੱਲਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਓਬਰਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੜਾਕੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਭਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦੇਣਗੀਆਂ।

## ਯਿਸੂ, ਮਦਦ ਦਾ ਪੱਥਰ (2:4-8)

ਜਿਸ ਦੇਸ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਾਈਬਲ ਬਾਰੇ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਭੂਮੱਧ ਸਾਗਰ ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਕਿਨਾਰਾ ਇੱਕ ਗਰਮ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਲਾਕਾ ਮਾਰੂਥਲ ਹੈ। ਮਾਰੂਥਲ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਉਜਾੜ” ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਸ ਦੇਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਆਪਣਾ ਘਰ ਆਖਦਾ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਭਰਪੂਰੀ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਚ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਸੀ। ਦੱਖਣ ਦੇ ਬੇਜਾਨ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਤਰ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਕੱਢ ਲਏ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੂਪਕ ਵੀ ਭਾਲ ਲਏ ਸਨ।

ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਚਟਾਨ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਚਟਾਨ ਸੀ, ਅਡੋਲ, ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਨਾ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਬਲ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਗਾਇਆ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨੇ। ਉਹ ਚਟਾਨ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕਰਨੀ ਪੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਰਗ ਨਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਬੁਰਿਆਈ ਹੈ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਸਚਿਆਰ ਹੈ” (ਬਿਵਸਥਾ 32:3, 4)।

ਉਸ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਤੋਂ ਰੂਪਕ ਬਣਾਉਣੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਜਦ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਸੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਇੱਕ ਚਟਾਨ ਹੈ, ਉਹ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। “ਮੈਂ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਪਤਰਸ ਹੈਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਦੇ ਫਾਟਕਾਂ ਦਾ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵੱਸ ਨਾ ਚੱਲੇਗਾ” (ਮੱਤੀ 16:18)। ਰਸੂਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇਸ ਰੂਪਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ।

1. *ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਚਟਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ* (2:6)। ਉਸ ਨੇ ਰਾਹ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੇ ਹੈ, ਉਹ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਸਾਯਾਹ 28:16 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਆਖੀ: “ਏਸ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਯਹੋਵਾਹ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਸੀਯੋਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਪੱਥਰ, ਇੱਕ ਪਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਥਰ, ਇੱਕ ਅਮੋਲਕ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਦਾ ਧਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਪਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਚਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਰੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੱਕੜ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਕੰਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਹੈ। ਲੱਕੜ ਦੇ ਕਾਰੀਗਰ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਰੀਗਰ ਪੱਥਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀ ਬਣਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਐਨੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਘੜਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਮਸਾਲੇ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਤਰਖਾਣ ਸੀ, ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਮੰਨਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ τέκτων (ਟੈਕਟੋਨ) ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਅਨੁਵਾਦ "ਪੱਥਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਨਗਰ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ।

ਪਤਰਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈਕਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਰੋਦੇਸ ਮਹਾਨ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਇਸ ਦੇ ਜਲਾਲ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਜਿਸ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਹੈਕਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਖਾਕੇ ਨੂੰ ਹੇਰੋਦੇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਤਕੜੀ ਕੰਧ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਹੇਰੋਦੇਸ ਦੇ ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਹੈਕਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਿਹੜਾ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਚੁਫੇਰਿਓ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਲਾਨਾ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਪੱਥਰ ਦਾ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਖੋਦ ਕੇ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੇਰੋਦੇਸ ਆਪਣੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਥੋੜੀ ਗੋਲਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਅੱਜ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀ ਜਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੀਯੋਨ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੰਜੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਧਰਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਰੋਦੇਸ ਦੀ ਬਣਵਾਈ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਧ ਦੇ ਖੁੰਜੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੇਰੋਦੇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਦਾ ਆਕਾਰ 20 ਫੁੱਟ ਲੰਮਾ, 5 ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਅਤੇ 5 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਉਸ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਪੱਥਰ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਯਿਸੂ ਉਹ ਪੱਕੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਤਰਸ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਯਸਾਯਾਹ 28:16 ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪੱਥਰ ਦੇ ਰੂਪਕ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਮਸੀਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਘਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਇਸ ਘਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਹੋਏ ਜਾਣੇ ਇੱਕ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰ ਕੋਲ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ

ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਭਾਣੇ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਮੋਲਕ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਵੀ ਜੀਉਂਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੋ ਕੇ ਆਤਮਕ ਘਰ ਉੱਸਰਦੇ ਜਾਓ ਭਈ ਜਾਜਕਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਬਣੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਓਹ ਆਤਮਕ ਬਲੀਦਾਨ ਚੜ੍ਹਾਓ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਹਨ (1 ਪਤਰਸ 2:4, 5)।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਵੀ ਚਟਾਨਾਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਭਰਦੀ ਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਮਸੀਹੀ ਪਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਤਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਜਣੇ ਰਲ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਚਟਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਤਕੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨਸ਼ਾਲੀ ਵਿਚ ਅਡੋਲਤਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਆਖਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਮਜਬੂਤ ਚਟਾਨ ਹੈ, ਉਹ ਪੱਕੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹੀ ਨਿਹਚਾ, ਆਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਭੂਚਾਲ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਤਾਂ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਰਕ ਦੇ ਫਾਟਕ ਉਸ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾ ਸਕਣਗੇ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਸਦੀਆਂ ਬੀਤ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਆ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਹਾੜ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿਘਲ ਕੇ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਸੀਹ ਜੋ ਚਟਾਨ ਹੈ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਾਂਗ ਸਦਾਕਾਲ ਲਈ ਅਡੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਢੇ ਹੀ ਤੈਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਧਰੀ ਅਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਓਹ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਤੂੰ ਅੱਟਲ ਰਹੇਂਗਾ, ਓਹ ਸਾਰੇ ਕੱਪੜੇ ਵਾਂਙੁ ਪੁਰਾਣੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਬਾਸ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਂਗਾ, ਸੇ ਓਹ ਬਦਲ ਗੀ ਜਾਣਗੇ! ਪਰ ਤੂੰ ਉਹੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਵਰ੍ਹੇ ਮੁੱਕਣਗੇ ਨਹੀਂ (ਜ਼ਬੂਰ 102:25-27)।

2. ਯਿਸੂ ਨੀਂਹ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਪੱਥਰ ਵੀ ਹੈ (2:7)। ਯਿਸੂ ਕੋਨੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ, ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਪਤਰਸ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੂਪਕ ਵੱਲ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਜ਼ਬੂਰ 118:22 ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ: “ਜਿਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਰੱਦਿਆ, ਸੇਈ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।” ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਜ਼ਬੂਰ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। “ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਭਲਾ ਤੁਸਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਰੱਦਿਆ, ਸੇਈ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਅਚਰਜ ਹੈ” (ਮੱਤੀ 21:42)।

ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ਬੂਰ 118 ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲਿਆ, ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸਿਆਣ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਮਖੋਲ ਉਡਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਚਾੜ੍ਹਣ ਵਿਚ ਅੱਗੇ



ਰਹੇ। ਯਿਸੂ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਪੱਥਰ ਸੀ। ਜਦ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਸੂਲ ਤਾਂ ਇਸ ਜ਼ਬੂਰ ਦੀ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਕੇ, ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬੁੱਧਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਪੱਥਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਐਲਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿੱਕੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆਣ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਗਲੀਲੀ ਕਾਰੀਗਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਨਮ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਖਰਵੇ ਸਨ। ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਮਿਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਤਾਂ ਉਹ ਪੱਥਰ ਅਖਵਾਉਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੋਨੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਕੋਨੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਬਣਾਇਆ। ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਰੱਦ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹਲੀਮ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੀਨ ਗਲੀਲੀ ਕਾਰੀਗਰ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਕੋਨੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਬਣਾ ਸਕਿਆ। ਰਸੂਲ ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੋਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਇਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਕਥਨ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਿਰਬਲ ਅਤੇ ਹੀਣ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਆਪਣੇ ਰਾਜਿਆਂ, ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨ-ਸ਼ੌਕਤ ਅਤੇ ਐਸ਼ੋ-ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ। ਪੌਲੁਸ ਦੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਿਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਦੋਂ ਹੀ ਸਮਰਥੀ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ” (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:10)। ਰਸੂਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਤਾਂ ਨਿਰਬਲਤਾਈ ਕਰਕੇ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵੀ ਓਸ ਵਿਚ ਨਿਰਬਲ ਹਾਂ ਪਰ ਉਹ ਦੇ ਸੰਗ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵਾਂਗੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ” (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:4)।

3. ਯਿਸੂ ਠੋਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਠੋਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਹੈ (2:8)। ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਸਾਯਾਹ 28:16 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕੋਨੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਬੂਰ 118:22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਥਰ ਪਾਇਆ। ਹੁਣ ਰਸੂਲ ਵਾਪਿਸ ਯਸਾਯਾਹ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ। “ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਘਰਾਣਿਆਂ ਲਈ ਠੋਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਠੋਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਫਾਹੀ ਤੇ ਫੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ” (ਯਸਾਯਾਹ 8:14)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ: “ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਠੋਕਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਮੂਰਖਤਾਈ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:23)। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਠੋਕਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਲੀਬ ਸੀ। ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ

ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਪਰ ਹੇ ਭਰਾਵੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੀਕੁਰ ਸੁੰਨਤ ਦੀ ਮਨਾਦੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੀਕ ਸਤਾਇਆ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦਾ? ਤਦ ਸਲੀਬ ਦੀ ਠੇਕਰ ਤਾਂ ਰਹੀ ਨਾ” (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:11)।

ਰੋਮੀ ਲੋਕ ਤਾਕਤ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਦ ਫੈਲੂਸਫੀਏ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਣੇ ਰੋਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮਜ਼ਾਕ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਲੀਬੀ ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਾਧਨਾ ਦੇ ਯੋਗ ਆਖਣਾ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਮਖੌਲ ਸੀ! ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਹੋਰਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਠੇਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਸੀ। ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਸੀਹ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਹੜਾ [ਰੁੱਖ 'ਤੇ] ਟੰਗਿਆ ਜਾਵੇ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਸਰਾਪੀ ਹੈ” (ਬਿਵਸਥਾ 21:23; ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:13)। ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰਯਹੂਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਠੇਕਰ ਖਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਪਾਗਲਪਣ ਸੀ ਕਿ ਸਲੀਬੀ ਮੌਤ ਮਰਿਆ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਠੇਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਆਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗੱਲ ਦਾ ਰੁਖ ਥੋੜਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਠੇਕਰ ਖਾਧੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੇਕਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਖਾਧੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। “ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਠੇਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ। ਉਹ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਬਚਨ ਤੋਂ ਠੇਕਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ . . .” (1 ਪਤਰਸ 2:8)। ਅੱਜ ਵੀ ਸਲੀਬ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਠੇਕਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਅੱਜ ਵੀ, ਸਲੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੌਲਤ, ਨਾਮ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਖਣ ਜਾਂ ਨਾ ਆਖਣ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਲੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਠੇਕਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕੁਝ ਲੋਕ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਦੀਨ, ਤਰਖਾਣ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਰੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਗੈਰਯਹੂਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ। ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਠੇਕਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਛੱਡਣ ਲਈ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਸਮਾਜ, ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ, ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਠੇਕਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

*ਸਿੱਟਾ।* ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲੈ ਕੇ ਪਤਰਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਮਝਾਇਆ। (1) ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਚਟਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਭਲਿਆਈ ਤੇ ਭਗਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਡੋਲ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ। (2) ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਰੱਦਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਥਰ ਹੈ। (3) ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਠੇਡਾ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਹੈ।

## ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਏਕਤਾ (2:5)

ਰੂਪਕ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਦੇਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ, ਪਤਰਸ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਿਆ। ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਦੇਹੀ ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅੰਗ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਧਾਰਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ। ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਏਕਤਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ (ਯੂਹੰਨਾ 17:20, 21) ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਗੂੰਜਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਤੁਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਸੰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਿਸ ਏਕਤਾ ਦੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਉਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮਝੋਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

---

### ਟਿੱਪਣੀਆਂ

<sup>1</sup>ਜੇ. ਐੱਨ. ਡੀ. ਕੇਲੀ, *ਏ ਕਮੈਂਟ੍ਰੀ ਆਨ ਦਿ ਅਪਿਸਟਲਸ ਆਫ ਪੀਟਰ ਐਂਡ ਜੂਡ*, ਬਲੈਕਸ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟ੍ਰੀਜ਼ (ਲੰਡਨ: ਐਡਮ ਐਂਡ ਚਾਰਲਸ ਬਲੈਕ, 1969), 84. <sup>2</sup>ਵਾਲਟਰ ਬਾਵਰ ਨੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1 ਪਤਰਸ 2:2 ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਰਬਉੱਤਮ ਅਨੁਵਾਦ "ਆਤਮਕ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਵਾਲਟਰ ਬਾਵਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਨ, ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਂਕਰ [ਸਿਕਾਗੋ: ਯੂਨਿਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000], 598.) ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਬਾਵਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਤਰਕ ਜਾਂ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੂਖਮਤਾ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ "ਆਤਮਕ" ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰਕ ਵਿਵੇਕਤਾ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਗੁਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਆਤਮਕ" ਲਿਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। <sup>3</sup>ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਸੂਟੋਨਿਯਸ ਨੇ ਕਲੇਦਿਯੁਸ ਕੈਸਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰੋਮ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਠੇ ਉਪੱਦਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋਰਫੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੂਟੋਨਿਯਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਪੱਦਰ ਦਾ ਅਰੰਭ ਖ੍ਰਿਸਤੁਸ (ਲਾਤੀਨੀ), ਜੋ ਕਿ Χριστός (ਖ੍ਰਿਸਤੋਸ, ਯੂਨਾਨੀ) ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੂਟੋਨਿਯਸ ਨੇ ਨਾਮਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰਫੇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵੇਖੋ ਸੂਟੋਨਿਯਸ *ਦ ਲਾਈਵਸ ਆਫ ਦ ਸੀਜਰਸ: ਕਲੇਡਿਯੁਸ* 25.4. "ਜਦਕਿ ਪਤਰਸ ਦੇ ਨਾਮ (Πέτρος, ਪੇਟਰੋਸ) ਦਾ ਅਰਥ "ਪੱਥਰ" ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਪੱਥਰ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ λίθος (ਲੀਥੋਸ) ਹੈ, ਕੇਵਲ 2:8 ਵਿਚ πέτρα (ਪੇਟ੍ਰਾ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। <sup>4</sup>ਜੇਐਫਕਿਮ ਜੇਰੇਮਿਆਸ, "ἀκρογωνιαίος," *ਬਿਓਲੋਜੀਅਨ ਇਨ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਸੇਧ. ਗੋਰਹਾਰਡ ਕਿਟਲ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ ਜੈਡੀ ਡਬਲਿਯੂ. ਬ੍ਰੇਮਾਇਲੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਅਰਡਮੰਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1964), 1:792. <sup>5</sup>"ਘਰ" ਸ਼ਬਦ 1 ਅਤੇ 2 ਇਤਹਾਸ, ਅਜਰਾ, ਨਹਮਯਾਹ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਬੀਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਹੈਕਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਬੂਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੰਬੂ ਲਈ ਵੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈਕਲ ਲਈ ਵੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਜਬੂਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। <sup>6</sup>ਅਰਨੇਸਟ ਬੈਸਟ, *1 ਪੀਟਰ*, ਦ ਨਿਊ ਸੈਂਚੂਰੀ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟ੍ਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਅਰਡਮੰਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1971), 105. <sup>7</sup>ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਰਾਈਟ ਬੇਅਰ, *ਦ ਫਰਸਟ ਅਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੀਟਰ: ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਕਸਟ ਵਿਚ ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਨੋਟਸ*, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਨ

(ਆਕਸਫੋਰਡ: ਬੋਸਿਲ ਬਲੈਕਵੈੱਲ, 1970), 124. <sup>92</sup> ਏਸਦੂਸ 5:23-27 (REB)। <sup>10</sup> ਵੇਖੋ ਐਡਵਰਡ ਗੋਰਡਨ ਸੇਲਵਿਨ, *ਦ ਫਰਸਟ ਅਪਿਸਟਲ ਆਫ ਸੇਂਟ ਪੀਟਰ: ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਕਸਟ, ਵਿਦ ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ, ਨੋਟਸ, ਐਂਡ ਐਂਸੇਜ਼*, ਬੋਰਨਐਪਲ ਕਮੈਂਟ੍ਰੀਜ਼, ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਨ (ਲੰਡਨ: ਮੈਕਮਿਲਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, 1947; ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1981), 166.